

Brok

Nu er det ikke sådan, at man bare kan bestille en klumme med et bestemt indhold, men nogle gange rammer man et område, hvor der er problemer på den ene eller anden led, og så tager jeg det meget gerne op, hvis det har almindelig interesse. Den seneste uge har jeg korresponderet lidt med en fan, som mener, at hans klub i Superligaen typisk bliver bortdømt, og det er svært at forholde sig til, når man ikke har konkrete eksempler. Jeg vil gætte på, at fans af samtlige 12 klubber ville kunne komme væltende med situationer, hvor deres klub ikke fik, hvad de fortjente. Det er fair nok – og i hvert fald bedre end alle former for uroligheder og selvtægt, som man har kunnet se, senest i denne uge med sanktioner mod Brøndby. Det er bare uendelig trist, at få skal have held til at ødelægge det for så mange andre. Jeg føler mig på en eller anden måde sat tilbage til 1980'ernes England, hvor der virkelig var problemer med hooligans, og i forbindelse med et kursus, hvor vi skulle se en fodboldkamp på Championship-niveau, blev vi sat af 400 meter fra stadion, så vi ikke kom i karambolage med andre. England har løst problemet – der er et stykke arbejde at gøre herhjemme, ikke mindst selvransagelse, ikke bare hos klubberne, men nok så meget hos fangrupperingerne.

Men opfordringen gik på at tage fat på fænomenet 'brok', som specielt i breddekampe kan være et problem. Nu kan 'brok' jo dække over mange ting, så vi er nødt til at skille tingene lidt ad. Det kan være den spontane reaktion på en dommerkendelse, og det kan også være den mere vedvarende og konsekvente kommentar. Det kan også være et spørgsmål om, hvem der kommer med ytringerne. Spillerne er nemme nok, for dem har dommeren styr på. Men det kan også være bænkerne (senest set i weekenden med en fysioterapeut, som følte sig kaldet til at løbe på banen og være utilfreds). Og ikke mindst kan det være tilskuere – og forældre.

Forældre er i min erfaring langt de værste, for når lille pus pludselig ligger dér, må der da være sket et eller andet. Ja, muligvis – men i langt de fleste tilfælde ikke. Dommerens problem er, at han i princippet ikke har sanktionsmuligheder over for forældre, slægtninge osv. Godt nok er det hjemmeholdet, der har ansvaret for ro, sikkerhed og orden på stadion, og så vil dommeren tage fat i anføreren for hjemmeholdet og bede ham få bragt tingene til ophør. Men det er ligesom sin sag, hvis vi taler om en ungdomskamp. Kan man bede en anfører på ti år gå ud og bede en forælder om at opføre sig ordentligt?

I langt de fleste tilfælde løses problemerne nogenlunde fredeligt, heldigvis. Jeg har selv i min aktive tid bortvist udeholdets buschauffør, da han havde hylet og skreget mere, end hvad godt var. Hamrende lovstridigt – men det virkede. Tilsvarende ude på marken i et offentligt anlæg med en hundelufter iført en megastor schæferhund, og det lykkedes også. Men skal jeg være ærlig, havde jeg været i problemer, hvis han havde nægtet med henvisning til, at dette var offentligt område. Jeg har også præsteret at gå ud til en meget højtråbende forælder og tilbyde ham fløjten, da overblikket fra sidelinjen åbenbart var bedre end mit på midten. Han ville ikke have den.

Men vi skal tilbage til 'brok', som vi er nødt til at splitte lidt op. Der er de helt umiddelbare protester over en kendelse, og der er de vedvarende brokkerier. Hvis man efter tyve minutter stadig føler sig uretfærdigt behandlet, har man selv et problem – men det problem ryger jo lynhurtigt videre til dommeren. Og endelig er det ikke helt ligegyldigt, hvem der brokker sig, jævnfør ovenfor. For dommeren har jurisdiktion over de personer, som er på banen eller bænken, men går vi ud over det, skal vi have fat i politivedtægten for den pågældende

kommune, og det er trods alt ualmindelig sjældent, at vi kommer så langt. Langt de fleste klubber er heldigvis ansvarlige og har styr på deres fans (forældre er et andet spørgsmål – de er per definition uregerlige, men jo også uundværlige).

Ser vi på det rent lovmæssige omkring brok, har fodboldloven to forskellige passus, afhængig af grovheden. Den mere milde er den, som siger, at en spiller skal advares, hvis han ved ord eller handling protesterer. Den grovere er, hvis en spiller gør sig skyldig i fornærmende, hånende eller upassende sprog – det koster en udvisning.

Og det er lige her, at dommerens fingerspidsfornemmelse kommer ind i billedet. Tog man advarselsforseelsen for lovtekstens pålydende, ville der være meget få spillere tilbage efter første halvleg. Så man er nødt til at bruge den sunde fornuft. Udvisningsforseelsen med det fornærmende, hånende eller upassende sprog er mere ligetil. Jeg skal undlade at komme med eksempler her, men de fleste kan nok forestille sig situationen.

Mne tilbage til forseelsen, som principielt skal kaste en advarsel af sig. 'Ved ord eller handling protesterer'. Hvis dommeren ikke er udstyret med de berømte små ører, kan det ende gruelig galt, for dette sker jo en million gange i løbet af en fodboldkamp – og selvfølgelig, for vi har jo at gøre med en kampsport. Men der er en væsentlig forskel på protester eller brok, om man vil.

Den hurtige protest (hurtigt op og ned) vil de fleste dommere acceptere – selvfølgelig afhængig af sprogbrugen, for ellers kan vi risikere at lande ovre i afdelingen for røde kort. Derimod vil den spiller, som konsekvent brokker sig over en kendelse – også tyve minutter efter – ryge i fælden.

Det er en følsom balance. Jeg bliver også ofte spurgt, hvor grænsen er (underforstået at så kan vi gå lige til den). Alle elsker sorte og hvide løsninger. Men det er bestemt ikke noget ligetil spørgsmål. De enkelte dommere har forskellige tolerancetærskler for, hvad de gider høre på. Og det kan variere ganske meget selv hos den enkelte dommer. Har man lige haft et mega-verbalt slagsmål med partneren, før man tog til kamp, er tolerancen måske ikke ligefrem i top. Ellers kan man nok godt klare en god del mere.

Så der er rigtig mange menneskelige aspekter at holde styr på her og ikke mindst illustrerer det, at fodboldloven er en ramme, som man bevæger sig inden for. Det er ikke nogen facitliste – de vigtigste ord i fodboldloven er fortsat 'efter dommerens skøn'. Og det er akkurat her, at mange fans flejner ud. Men havde dommeren ikke det råderum, kunne man lige så godt sætte en maskine ind. Og det tror jeg ikke, at nogen ville være tjent med.

Vi kom langt rundt omkring 'brok', som jo ikke er nogen lovmæssig betegnelse, men dog trods alt én, som de fleste kan identificere sig med uden problemer. Ikke desto mindre er det tankevækkende, at fænomenet typisk optræder på breddeniveau. På eliteniveau klares det i farten. Det er forsvindende få advarsler, der gives på eliteniveau (bevares, der kan være dem, som man ikke kan undgå).

Men det er den generelle breddefodbold, som har et potentielt problem her. Også fordi det her ofte er relativt uprøvede dommere, som lige skal finde deres ben. Jeg vil godt appellere til breddeklubfolk om at tage godt hånd om de nye, som selvfølgelig laver alle de fejl, som man kan forvente. Ingen er udlært, fordi de har et dommercertifikat. Det er ligesom med køreprøven – man lærer først at køre bil, når man er ude i praksis. Det er i vores alles

interesse, at der er en dommer. Alternativet er ingen dommer – og hvem er det lige, der har glæde af det ?

Hermed en appel til alle på breddeniveau: tag nu pænt imod de nye og med en vis grad af forståelse. På vejene står der med jævne mellemrum skilte med påskriften 'Tag godt imod xx – han er ny i trafikken'. Det gælder også på fodboldbanen.

Og så vil jeg ellers begive mig til Tjekkiet og en Conference League-kamp – og er hjemme igen, når dette læses.